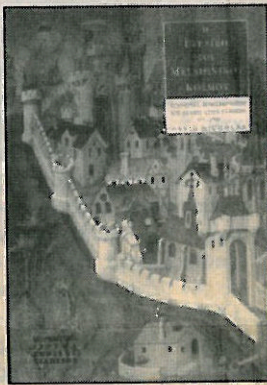

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μεσαιωνικός κόσμος

Η πολύ σημαντική έκδοσις στά ελληνικά τοῦ βιβλίου τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κλέμσον τῆς Νοτίου Καρολίνας *Νταϊήβιντ Νίκολας, Ἡ ἐξέλιξη τοῦ Μεσαιωνικοῦ κόσμου* ἀπό τό Μορφωτικό Ἰδρυμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς μᾶς φέρνει σέ ἐπαφή μέ μία πραγματικότητα: Ὑποστηρίζομε μετ' ἐπιτάσεως τά τελευταῖα χρόνια ὅτι "ἡ Ἑλλάς ἀνήκει στήν Δύση". Ἀλλά ποιά Δύση; Στήν σημερινή, αὐτήν πού ὀνομάσθηκε Δυτικός κόσμος κατ' ἀντιδιαστολή πρὸς τό Σοβιετικό μπλόκ. Ὁχι πρὸς τὴν ἐνότητα κρατῶν μέ κοινές πολιτιστικές καί πνευματικές καταβολές - γιὰ νά μὴ μιλήσωμε γιὰ τίς φυλετικές καταγωγές, ἀφοῦ αὐτό θεωρεῖται "πολιτικῶς μὴ ὀρθό"!

Κατὰ τά λοιπά ἢ καθ' ἡμᾶς Ἄνατολή ἀγνοεῖ σέ πολύ μεγάλο βαθμό τίς παραμέτρους πού διεμόρφωσαν τὴν Δύση σέ αὐτό τό συνουθύλευμα πού ἀποτελεῖ σήμερα. Καί αὐτό διότι φαίνεται νά ὑφέρπη στήν Παιδεία μας ἐνστικτωδῶς ἢ αἰσθησις τοῦ "πᾶς μὴ Ἕλλην βάρβαρος". Δέν διδάσκεται ἐπαρκῶς ἡ ἱστορία τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν κρατῶν καί κυρίως δέν διδάσκεται συγκριτικά ἡ ἑλληνική πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴ ἱστορία. Γι' αὐτόν

τόν λόγο τό βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ Νίκολας ἐχαιρετίσθηκε ἀπό τό σύνολο σχεδόν τοῦ ἑλληνικοῦ Τύπου -καί δικαίως- ὡς σημαντικὴ συμβολή στήν κατανόηση τοῦ περιβάλλοντός μας.

Τό βιβλίον αὐτό ἐξετάζει τὴν ἱστορία τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τό 312 μέχρι τό 1500 καί ἐκτείνεται σέ τομεῖς ὅπως ἡ κοινωνία, τά πολιτεύματα καί ἡ πνευματικὴ καί ἰδεολογικὴ ἐξέλιξις τῶν λαῶν καί τῶν κρατῶν. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν πτώση τοῦ ἀρχαίου κόσμου, πού σηματοδοτεῖται κατὰ τὸν συγγραφέα διὰ τῆς ἀνόδου τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου στόν θρόνον. Κατὰ τοῦτο τό βιβλίον τοῦ κ. Νίκολας πρωτοτυπεῖ ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνήθη βιβλιογραφία τοῦ τομέως πού θέτει ὡς ἀπαραρχὴ μελέτης τοῦ Δυτικοῦ κόσμου τὴν πτώση τῆς Ρώμης στοὺς βαρβάρους γερμανικοὺς λαοὺς ἢ ἄλλες ἀκόμη μεταγενέστερες περιόδους. Ἡ ἀποδοχὴ τοῦ χρονικοῦ ὀρίου πού συνήθως τάσσεται ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ καί εὐρύτερα τὴν βυζαντινολογικὴ ἔρευνα ὡς ἐναρξη τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου ὀφείλεται στό ὅτι ὁ συγγραφεὺς μελετᾷ τό θέμα του συγκριτικῶς καί σέ συσχετισμό μέ τό ἴδιο τό Βυζάντιον.

Ἡ διερεύνησις τοῦ κόσμου πού διεμορφώθη μετὰ τὴν εἰσβολὴ τῶν γερμανικῶν φύλων ἀποτελεῖ μία πολὺ ἐνδιαφέρουσα περιπλάνησις σέ χρόνους καί χώρους πού διέπλασαν νοοτροπίες καί ἀντιλήψεις σέ εὐρυτάτη περιοχὴ πού ἐδέχετο τίς ἐπιδράσεις τόσο ἀπὸ τὸν βορρᾶ καί τὴν ἀνατολή ὅσο καί ἀπὸ τὸν νότον, ἀπὸ τὴν στιγμὴ πού ἐμφανίζονται καί οἱ Ἄραβες στήν διεθνή σκηνή. Ἰδιαίτερη ἔμφασις ἀποδίδεται στόν παράγοντα τῆς θρησκείας καί τῆς παρουσίας τοῦ κλήρου πού συνέβαλαν σέ μέγιστον βαθμό στόν σχηματισμό τῆς κοινωνίας τῆς Δύσεως, στήριγμένον μάλιστα στίς ἐννοιες τῆς ἱεραρχίας καί τῆς πειθαρχίας. Διότι ἡ Εὐρώπη τῶν Φράγκων εἶναι ἕνας κόσμος δομημένος μέ ἀπόλυτον τρόπο, ὅπου ἡ μόνη ἐλπίδα γιὰ κοινωνικὴ ἀνέλιξις ἐνυπάρχει στήν στρατιωτικὴ καί τὴν ἐκκλησιαστικὴ σταδιοδρομία. Ἡ δευτέρη ὁμως συνοδεύεται ἀπὸ βαρύτατον τίμημα: τὴν ἀπόλυτην ἀγαμία.

Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπολύτως ἐπιστημονικὸ βιβλίον πού διαβάζεται εὐχάριστα ἀπὸ τὸν κοινὸν καλλιεργημένο ἀναγνώστη. Ἀξίζει νά τύχη τῆς προσοχῆς τοῦ μεγάλου κοινοῦ, πού θὰ ἐνημερωθῆ ἀλλὰ ἴσως καί νά ἀντιληφθῆ πόσο ξένοι εἴμεθα τελικὰ πρὸς αὐτό πού ὀνομάζεται καί αὐτοπροσδιορίζεται ὡς Δυτικός κόσμος.